

TERRACES & FLOODLIGHTS

Een reis door het Britse voetballandschap

JORIS VAN DE WIER

Eerste druk: november 2021

Eindredactie: GJ Arendshorst, Michiel Kraijkamp, Floris Mreijen

Tekstcorrectie: Janna ter Meulen

Vormgeving: Remco van de Wier

Ontwerp cover: Michiel Wilman

Beeld cover: Joris van de Wier

ISBN: 978 90 8303 557 4

NUR: 489

STAANTRIBUNE

Staantribune Media

www.staantribune.nl

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Inleiding	5
Wedstrijden	8
Begrippenlijst	10
Landkaart met Engelse club	12
Landkaart met Schotse club	14
Salts – Whitkirk Wanderers	16
Keswick – Windscale	23
Millhead – Millhead Reserves	28
Carnforth Rangers – Hurst Green	32
Ilfracombe Town – Ivybridge Town	37
Roche – St. Stephen	42
Bodmin Town – Callington	46
Nanpean AFC – St. Minver	50
St. Austell – Mousehole	54
Whitley Bay – Hebburn Town	57
Seaham Red Star – Thornaby	64
Colne – City of Liverpool	69
Caledonian Braves – Dalbeattie Star	74
Hebburn Town – Northallerton Town	77
Lye Town – Coventry United	82
AFC Blackpool – Daisy Hill	86
Loch Ness – Nairn County A	91
Scourie – Alness United	95
Peebles Rovers – Eyemouth United	99
Eyemouth United – Muirkirk	103
Roths – Huntly	108
Ambleside United – Burneside	113
Nairn County A – Inverness Athletic	117
Nairn County – Threave Rovers	121
Carlisle United – Mansfield Town	125
Carlisle City – Penrith	130

Lossiemouth – Huntly	134
Albion Rovers – Buckie Thistle	139
Ullswater United – Langwathby United	161
Railway – Winster	167
Buxworth – Ashover	171
Cullercoats – Gateshead Rutherford	176
Seaton Sluice – Ponteland United	180
Cartmel & District – Dalton United	185
Milnthorpe Corinthians – Storeys of Lancaster	188
Shap – Windermere SC	193
The Reds – The Blues	198
Sedbergh & Dent United	208
Coniston AFC – Ulverston Rangers	213
Horden Community Welfare – Chester-Le-Street United	220
Bakewell Town – Holbrook St. Michaels	227
Kirkfield United – Carluke Thistle	232
Wakefield AFC – Brighouse Town	235
Johnstone Burgh – Irvine Victoria	239
Vale of Atholl – Stanley	244
John O’Groats – Keiss	248
Thurso – St. Duthus	253
Drumchapel Amateurs – Greenock HSPF	273
Blanefield Thistle – Deanston	276
Vale of Leven – Greenock Juniors	279
Bathgate Thistle – Kilsyth Rangers	286
Alnmouth United – Prior Wolf	291
Arthurlie – Neilston	296
Pollok – Arthurlie	301
Lugar Boswell Thistle – Nithsdale Wanderers	306
Epiloog	312

INLEIDING

In het weekend van 14 maart 2020 had ik een mooie vincktrip gepland. Op de zaterdag zou ik naar March Town United gaan, waar een prachtige houten tribune staat. Twee eerdere pogingen om die te vincken waren mislukt omdat het werd afgelast vanwege de regen, maar nu zou het goed moeten komen, want er werd geen neerslag voorspeld. Helaas slaagden Chinezen en hun smerige eetgewoontes er toch in om de wedstrijd P-P te laten gaan en heb ik op het moment dat ik deze inleiding schrijf March Town United nog altijd niet bezocht.

De reden was het coronavirus dat die maand wild om zich heen greep in Europa. Lockdown werd het toverwoord. Ook het voetbal ontkwam er niet aan en in het ene na het andere land werd sporten verboden. In het weekend van 14 maart was Schotland aan de beurt en werd voetballen op elk niveau verboden. Alleen in Engeland waren nog een paar competities in de lagere divisies die doorgingen. Terwijl negentig procent van de Britse bevolking op die zaterdag bezig was met het hamsteren van zo veel mogelijk toiletrollen, speelde in de vinckwereld een ander probleem: welke wedstrijd te kiezen als voorlopig laatste vinck voor een lange tijd?

Ik koos voor Runcorn Town – Burscough in de North West Counties Football League, de negende divisie. Dat was destijds voor mij een laag niveau, maar een jaar later is dat een duizelingwekkende hoogte. De reden om deze wedstrijd te kiezen was omdat Sandy Lane voldoet aan een aantal van mijn fetisjen: het is een gaar stadionnetje, met een mooie backdrop dankzij de grote chemische Ineos-fabriek pal naast de ground. Bovendien was ik er nog niet geweest en zou het weinig volk trekken, waardoor ik weinig kans liep dit nieuwe virus op te lopen.

Ik was niet de enige vincker die voor deze wedstrijd koos. Er waren nog minstens twee andere groundhoppers. We dachten allemaal dat het de komende maanden heel lastig zou worden om te vincken. Een van het tweetal ging nog naar een vage bekerfinale op zondag, maar ook voor hem zat het er dan op. Die werd overigens de volgende ochtend alsnog geschrappt, omdat een van de clubs niet meer durfde te spelen.

Runcorn Town won de wedstrijd met 5-0, maar officieel is deze wedstrijd nooit gespeeld. De FA koos namelijk voor de lafste oplossing en dat was om in alle competities vanaf het zevende niveau de

resultaten te schrappen. *Null and void* wordt dat genoemd. Het leverde een hoop discussie op in de vinckwereld, want volgens de grootste Aspergers van deze groep mocht niemand de wedstrijden meetellen die dit seizoen waren gespeeld in de competities die null and void werden verklaard. Wat een idioten, maar de online discussies tussen deze twee groepen waren wel heerlijk om te volgen. Ze sloegen elkaar nog net niet de hersens in. Jammer, want ik had wel een bosgevecht tussen deze rariteiten willen zien.

De maanden na mijn bezoek aan Runcorn Town waren verschrikkelijk saai. In Schotland was een echte lockdown, veel strenger dan in Nederland. Alleen de supermarkten en apotheken bleven open. Gelukkig was ik bezig met het schrijven van het tweede deel van *Voetbalstad Buenos Aires*, want anders had ik mij kapot verveeld. Het nummer *Everyday is Like Sunday* van Morrissey is nooit zo actueel geweest als tijdens deze periode. Gelukkig ontdekte ik de cider van Aldi zodat het leven nog enigszins dragelijk bleef.

Ik kreeg het lastiger toen ik in Nederland alles langzaam opengaan. Ik begon tegen de muren op te lopen en mijn vriendin Kirsty stelde voor om naar Nederland te gaan. Dat was geen slecht idee en in juli ontsnapte ik voor tweeënhalve week uit Schotland. Het was heel bijzonder om op een bijna gesloten vliegveld rond te lopen en met minder dan twintig man in een vliegtuig te zitten. Het was ook heel apart om de verschillen tussen Schotland en het vasteland te zien. Daar leek het coronavirus niet te bestaan. De tijd in Tilburg met enkele vinckuitstapjes was precies wat ik nodig had.

Bij terugkeer zat ik weer in een land waar niets mocht. Gelukkig waren in Engeland de regels wat soepeler en op 1 augustus mochten clubs die op het elfde niveau of lager speelden weer voetballen. Uiteraard pakte ik meteen een wedstrijd mee. Ondanks alle regels lukte het toch om vaak wedstrijden te zien. De ene keer ging Engeland op slot en dan weer Schotland. Het vereiste vooral veel zoekwerk en geduld. Eind december, toen de Britse variant van het coronavirus werd aangetroffen, ging alles voor drie maanden totaal op slot, om begin april pas weer open te gaan nadat de meeste mensen waren gevaccineerd.

In deze tijd bedacht ik dat het misschien wel aardig zou zijn om een tweede *Terraces & Floodlights* te schrijven. Eerste dacht ik aan de

periode vanaf 2013, toen ik het eerste deel uitbracht, tot aan nu. Maar al snel leek mij het bizarre seizoen 2020-2021 interessanter. Waar de eerste *T&F* ging over mijn reis langs de 92 profclubs, zal je in *T&F 2* vooral lezen over enorm obscure clubs en dorpen, maar vaak in een prachtige omgeving waar je anders niet snel komt. De vele foto's in dit boek laten zien waar ik het over heb. Op een bepaald moment stond ik zelfs langs de lijn in de achttiende divisie, lager is in Groot-Brittannië niet mogelijk. Eigenlijk is *T&F 2* meer een reisgids dan een voetbalboek waardoor het, zodra het weer kan, ook gebruikt kan worden om zelf deze bijzondere plekken te bezoeken.

WEDSTRIJDEN

Nu ik deze lijst zie, ben ik toch verbaasd dat ik nog 55 wedstrijden heb gezien dit jaar. Het seizoen startte pas laat en lag halverwege meer dan drie maanden stil. Bijzonder is ook dat ik meer wedstrijden in Engeland (33) zag dan in Schotland (22). Dit boek gaat puur over duels die ik heb bezocht op het eiland, dus mijn Europese avonturen staan er niet in. Niet dat het er veel waren, want reizen was logischerwijze zo goed als onmogelijk.

Ik hoor jullie al denken wat al die cijfers die achter de wedstrijden staan betekenen. De eerste is de uitslag, daarna de datum gevolgd door het toeschouwersaantal en vervolgens het niveau waarop de thuisclub in Engelse of Schotse voetbalpiramide acteert. En ja, dat was in veel gevallen heel laag.

1. Salts – Whitkirk Wanderers	3-0 (01-08-2020, 48)	[12]
2. Keswick – Windscale	0-2 (15-08-2020, 66)	[14]
3. Millhead – Millhead Reserves	0-4 (29-08-2020, 20)	[15]
4. Carnforth Rangers – Hurst Green	2-1 (29-08-2020, 46)	[13]
5. Ilfracombe Town – Ivybridge Town	2-0 (05-09-2020, 140)	[10]
6. Roche – St. Stephen	0-1 (09-09-2020, 44)	[12]
7. Bodmin Town – Callington	2-2 (09-09-2020, 128)	[10]
8. Nanpean AFC – St. Minver	7-2 (12-09-2020, 53)	[14]
9. St. Austell – Mousehole	1-6 (12-09-2020, 174)	[10]
10. Whitley Bay – Hebburn Town	0-4 (10-10-2020, 150)	[9]
11. Seaham Red Star – Thornaby	1-2 (17-10-2020, 150)	[9]
12. Colne – City of Liverpool	4-2 (24-10-2020, 281)	[8]
13. Caledonian Braves – Dalbeattie Star	3-1 (27-10-2020, 5)	[5]
14. Hebburn Town – Northallerton Town	4-0 (31-10-2020, 150)	[9]
15. Lye Town – Coventry United	0-2 (03-11-2020, 158)	[9]
16. AFC Blackpool – Daisy Hill	3-1 (04-11-2020, 88)	[10]
17. Loch Ness – Nairn County A	3-5 (06-11-2020, 57)	[7]
18. Scourie – Alness United	0-13 (07-11-2020, 24)	[7]
19. Peebles Rovers – Eyemouth United	7-1 (14-11-2020, 49)	[7]
20. Eyemouth United – Muirkirk	1-3 (21-11-2020, 15)	[7]
21. Rothes – Huntly	1-0 (28-11-2020, 285)	[5]
22. Ambleside United – Burneside	2-3 (05-12-2020, 26)	[15]
23. Nairn County A – Inverness Athletic	0-1 (12-12-2020, 35)	[7]
24. Nairn County – Threave Rovers	4-0 (12-12-2020, 186)	[5]
25. Carlisle United – Mansfield Town	1-0 (15-12-2020, 2000)	[4]

26.	Carlisle City – Penrith	2-2	(16-12-2020, 94)	[10]
27.	Lossiemouth – Huntly	2-2	(19-12-2020, 176)	[5]
28.	Albion Rovers – Buckie Thistle	0-3	(26-12-2020, 0)	[4]
29.	Ullswater United – Langwathby United	4-0	(03-04-2021, 22)	[16]
30.	Railway – Winster	7-1	(10-04-2021, 24)	[18]
31.	Buxworth – Ashover	3-2	(10-04-2021, 51)	[16]
32.	Cullercoats – Gateshead Rutherford	5-3	(14-04-2021, 18)	[11]
33.	Seaton Sluice – Ponteland United	3-3	(14-04-2021, 26)	[13]
34.	Cartmel & District – Dalton United	1-2	(17-04-2021, 34)	[13]
35.	Milnthorpe Corinthians – Stores of Lancaster	3-1	(17-04-2021, 63)	[12]
36.	Shap – Windermere SC	0-4	(20-04-2021, 62)	[14]
37.	The Reds – The Blues	6-8	(24-04-2021, 25)	[-]
38.	Sedbergh & Dent United – Ibis	1-1	(27-04-2021, 16)	[14]
39.	Coniston AFC – Ulverston Rangers	1-2	(01-05-2021, 10)	[15]
40.	Horden Community Welfare – Chester-Le-Street United	1-2	(05-05-2021, 42)	[11]
41.	Bakewell Town – Holbrook St. Michaels	2-0	(15-05-2021, 46)	[12]
42.	Kirkfield United – Carlisle Thistle	0-3	(19-05-2021, 51)	[10]
43.	Wakefield AFC – Brighouse Town	0-2	(22-05-2021, 69)	[11]
44.	Johnstone Burgh – Irvine Victoria	4-0	(26-05-2021, 92)	[7]
45.	Vale of Atholl – Stanley	1-6	(29-05-2021, 20)	[11]
46.	John O’Groats – Keiss	1-4	(04-06-2021, 41)	[8]
47.	Thurso – St. Duthus	1-1	(05-06-2021, 98)	[6]
48.	Drumchapel Amateurs – Greenock HSPF	4-1	(09-06-2021, 50)	[9]
49.	Blanford Thistle – Deanston	3-2	(11-06-2021, 44)	[-]
50.	Vale of Leven – Greenock Juniors	0-6	(12-06-2021, 71)	[7]
51.	Bathgate Thistle – Kilsyth Rangers	0-6	(15-06-2021, 37)	[8]
52.	Alnmouth United – Prior Wolf	10-0	(16-06-2021, 70)	[-]
53.	Arthurlie – Neilston	1-1	(19-06-2021, 250)	[7]
54.	Pollok – Arthurlie	3-0	(26-06-2021, 250)	[6]
55.	Lugar Boswell Thistle – Nithsdale Wanderers	4-4	(30-06-2021, 42)	[7]

BEGRIPPENLIJST

Atcost: bedrijf dat lelijke prefab-tribunes maakt

Buckfast: tonicwijn die vooral wordt gedronken door Schotse marginalen (zie ook neds)

Chavs: Engelse term voor tuig dat als doel heeft dingen te slopen, vaak ook heel dommig

Community stadium: lelijk stadion zonder karakter, met kunstgras en saai tribunes, meestal eigendom van de lokale gemeente

County: provincie

Financiële SM: iets dat ongelooflijk veel geld kost

GPM: Goals Per Match, belangrijke vinckstatistiek waarbij je het aantal doelpunten deelt door het aantal wedstrijden

Grassroots: Engels voetbal vanaf het elfde niveau en lager. Meestal zuivere amateurs die in openbare parken spelen

Ground: stadion

Groundhoppen: stadions en/of wedstrijden bezoeken, zie Vincken

Health & safety-maffia: ambtenaren die als levensdoel hebben het leven van andere mensen te verzieken met regeltjes

Hoofball: de lange bal, populair bij kick-and-rush

Klepperij: vechtpartijen

Marginaal: figuur dat zich in de marge van de samenleving ophoudt

Midges: kleine steekvliegen die vooral in de late lente en zomer Schotland terroriseren

National League System: niveau zes tot en met tien in het Engelse voetbal. In bijna alle gevallen krijgen de spelers iets betaald en de clubs mogen meedoen aan de FA Cup, FA Trophy en/of FA Vase

Neds: Schotse term voor tuig dat als doel heeft dingen te slopen, vaak ook heel dommig

SFA: Scottish Football Association

Shithousery: provocerend en zuigend gedrag

Stand: tribune

Vincken: stadions en/of wedstrijden bezoeken, zie Groundhopperen

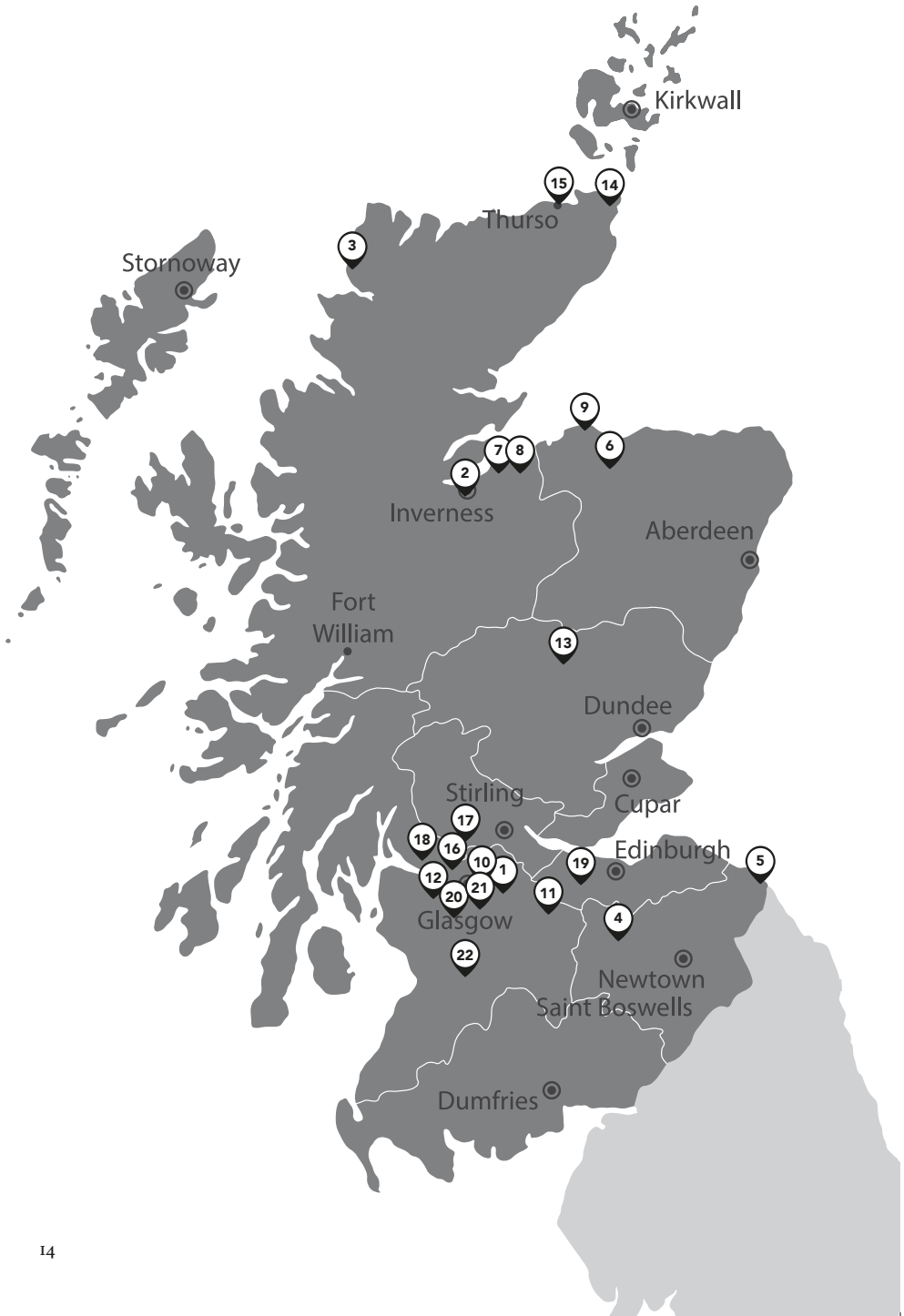
Wet van Chrissie: als je meer kilometers rijdt dan er toeschouwers zijn, is het een obscure vinck

Wet van SJ: een vinck telt als je meer dan twintig minuten van een wedstrijd hebt gezien

ENGELAND

1. Salts
2. Keswick
3. Millhead
4. Carnforth Rangers
5. Ilfracombe Town
6. Roche
7. Bodmin Town
8. Nanpean
9. St. Austell
10. Whitley Bay
11. Seaham Red Star
12. Colne
13. Hebburn Town
14. Lye Town
15. AFC Blackpool
16. Ambleside United
17. Carlisle United
18. Carlisle City
19. Ullswater United
20. Railway
21. Buxworth
22. Cullercoats
23. Seaton Sluice
24. Cartmel & District
25. Milnthorpe Corinthians
26. Shap
27. York City
28. Sedbergh & Dent United
29. Coniston
30. Horden Community Welfare
31. Bakewell Town
32. Wakefield
33. The Stanks

SCHOTLAND

1. Caledonian Braves
2. Loch Ness
3. Scourie
4. Peebles Rovers
5. Eyemouth United
6. Rothes
7. Nairn County A
8. Nairn County
9. Lossiemouth
10. Albion Rovers
11. Kirkfield United
12. Johnstone Burgh
13. Vale of Atholl
14. John O' Groats
15. Thurso
16. Drumchapel Amateurs
17. Blanefield Thistle
18. Vale of Leven
19. Bathgate Thistle
20. Arthurlie
21. Pollok
22. Lugar Boswell Thistle

SALTS - WHITKIRK WANDERERS

Uitslag: 3-0
Stadion: Salts Sports Ground, Saltaire
Datum: 1 augustus 2020
Competitie: Friendly
Toeschouwers: 48

Het Grote Lijden. Ik heb geen andere woorden voor de 140 dagen dat ik geen voetbalwedstrijden heb kunnen bezoeken. Het was afzien, maar gelukkig kwam er eind juli goed nieuws vanuit de Britse regering. Vanaf 1 augustus mochten Engelse clubs weer oefenwedstrijden gaan spelen. Op de hoogste tien niveaus was het ten strengste verboden om supporters toe te laten. Die competities vallen onder League (de hoogste vier niveaus) en non-League (vijfde tot en met tiende niveau). Alles daaronder wordt door de FA *grassroots* genoemd en is zuiver amateurvoetbal. Daar gelden andere regels voor. In veel gevallen hebben die clubs niet meer dan een veld, wat kleedkamers en een kantine. Vaak komen er alleen wat familieleden, fanatieke vinckers en mensen die niets beters te doen hebben. De FA vond het daarom niet nodig om daar supporters te verbieden. De Britse vinckwereld zag dit als een mogelijkheid om eindelijk weer wedstrijden te bezoeken. Uiteraard dook ik zelf ook meteen in het wedstrijdenschema en eentje sprong eruit: Salts – Whitkirk Wanderers.

Titus Salt

Jaren geleden was ik al eens in Saltaire, het dorpje waar Salts speelt en dat door Unesco in 2001 werd uitgeroepen tot werelderfgoed. In het verleden ging ik regelmatig met wat andere vinckers een hele week naar Engeland. Dat had als voordeel dat je veel tijd had om behalve stadions en pubs ook andere interessante plekken te bezoeken. Een van die plekken was dus Saltaire. Ik was met SuperJohn (de man achter de beroemde Wet van SJ, een officiële vinckerswet die stelt dat de vinck telt als je twintig minuten van een wedstrijd hebt gezien) en beiden zijn we niet alleen gek op Brits voetbal, maar ook op de geschiedenis van het land. Zeker het tijdperk van de industriële revolutie, waarin Groot-Brittannië uitgroeide tot een van de economische grootmachten van de wereld, boeit ons enorm. Als je daarin geïnteresseerd bent, is een bezoek aan Saltaire echt een must.

Het is aangenaam weer deze dag, dus ideaal om vroeg naar Saltaire te vertrekken. Vanuit Bathgate is het een kleine vier uur rijden. Sinds ik

in Groot-Brittannië woon, draai ik daar mijn hand niet meer voor om. Gek hoe je perspectief kan veranderen, want in Nederland vond ik een trip naar Groningen al een wereldreis. Bijna acht uur in de auto zitten voor een twaalfdedivisieclub had ik een paar jaar geleden gekkenwerk gevonden, maar nu niet. Op dit moment zou ik zonder problemen zelfs nog langer rijden om maar voetbal te kunnen zien. Na zo'n lange tijd zonder, is de behoefte sterker dan ooit. Ik zou nu met plezier walking football gaan bezoeken. Misschien zelfs de Champions League en als je die troep wil zien, moet het echt wel heel erg met je gesteld zijn.

Ik kom nog voor het middaguur aan in Saltaire en heb daardoor volop de tijd om goed te gluurburen in het dorp. Saltaire is een samenvoeging van Salt en Aire. De laatste is de naam van de rivier die door het dorp stroomt en de eerste is afkomstig van Titus Salt, de man dankzij wie deze plaats bestaat. Salt werd in 1803 geboren in Yorkshire. Zijn vader was een koopman en Titus werd partner in het bedrijf. Per toeval stuitte Salt in 1836 op een pakhuis in Liverpool vol met balen alpacawol. Hij besloot daar kleding van te maken in zijn fabriek in Bradford en het sloeg enorm aan. In de jaren daarop groeide hij uit tot de grootste werkgever van de stad en werd hij gekozen tot burgemeester. Salt, een diepgelovig man, was geen keiharde zakenman, maar iemand die zich om het lot van zijn werknemers bekommerde. Vrij uniek in een tijd waarin de gemiddelde arbeider op z'n negende begon te werken, en dat zeven dagen in de week. De enige bescherming was dat je tot je dertiende maar maximaal negen uur per dag mocht werken. Het mag geen verrassing zijn dat slechts dertig procent van de kinderen die geboren werden in Bradford de leeftijd van vijftien jaar bereikte. De gemiddelde levensverwachting in Bradford halverwege de negentiende eeuw was achttien jaar. Verwende rijkelui kinderen op de universiteit noemen deze omstandigheden tegenwoordig *white privilege*.

Niet alleen moest er hard en veel worden gewerkt, de omstandigheden waren ook erg beroerd. Bradford was destijds de meest vervuilde stad van Engeland. Dat kwam door de honderden schoorstenen van de textiel fabrieken die allerlei rommel de lucht in brulden en het feit dat de riolering rechtstreeks in de rivier de Beck uitkwam. Daardoor waren er regelmatig uitbraken van cholera en tyfus. De Duitse schrijver en stedenvincker Georg Weerth bezocht Bradford in 1846 en kon zijn ogen niet geloven. Hij schreef: "Iedere fabrieksstad in Engeland is een paradijs in vergelijking met dit duivelshol. Mocht iemand klagen over

z'n omstandigheden, laat hem dan naar Bradford reizen om met eigen ogen te zien hoe echte ellende eruitziet."

Modelstad

Als burgemeester probeerde Salt deze vervuiling tegen te gaan. Hij installeerde een rookverbrander in zijn fabriek zodat er minder uitstoot was en stimuleerde andere fabrikanten om hetzelfde te doen. Maar die hadden daar weinig zin in, want het kostte geld en dat vijfde zilveren bestek moest er écht komen. Salt besloot daarop een drastische actie te ondernemen. Hij kocht een lap grond vijf kilometer ten noorden van Bradford naast de rivier de Aire en liet op die plek een nieuwe fabriek bouwen: de Saltaire Mill, op dat moment de grootste ter wereld. Daarnaast nam hij zijn arbeiders mee uit Bradford en zette een heel nieuw dorp op. Hij liet voor hen stenen huizen, een kerk, scholen en een ziekenhuis bouwen. Een pub was er niet en de winklers mochten geen alcohol verkopen, omdat Titus Salt drank als een werktuig van de duivel beschouwde. De straten in Saltaire werden naar Salt en zijn kinderen vernoemd. In 1871 werd het Saltaire Park geopend, een plek om te recreëren. Maar dat mocht uiteraard niet op zondag en vloeken was er verboden. Het was ook een plek voor sport en de Saltaire Cricket Club ging daar spelen.

Saltaire werd een groot succes en op het hoogtepunt werkten meer dan vierduizend mensen in de fabriek van Salt. Toen de fabrikant in 1877 stierf, was het hele dorp in rouw. Zelfs vanuit Bradford kwamen tienduizenden mensen om Salt een laatste eer te bewijzen. Meer dan honderdduizend mensen waren aanwezig bij zijn uitvaart. De drie zonen van Salt namen de fabriek over, maar die hadden er eigenlijk weinig zin in. Deze verwende prinsjes vegeteerden liever op de berg geld die hun vader had achtergelaten. Binnen vijftien jaar was de Saltaire Mill failliet. Gelukkig voor de arbeiders nam zakenman James Roberts de boel over van de curator, want anders was de economie van het dorp helemaal in elkaar gestort. Roberts was ooit op z'n elfde begonnen als wever en had zich helemaal naar de top gewerkt. Mede daardoor zorgde ook hij goed voor zijn werknemers, want hij wist hoe het was om in de fabriek te werken. Het vervallen Saltaire Park werd door hem opgeknapt. Hij noemde het Roberts Park ter ere van zijn overleden zoon en schonk het daarna aan de gemeente.

Roberts stierf in 1935, maar de fabriek bleef bestaan. Pas in 1986 ging de Saltaire Mill definitief failliet. De lokale miljonair en filantroop

Jonathan Silver nam een jaar later de inmiddels weer vervallen gebouwen over en knapte ze op. Van de fabriek maakte hij een overdekte markt en hij stelde een hoop werk van de in Bradford geboren kunstenaar David Hockney tentoon. Silver stierf in 1997 aan de gevolgen van kanker, maar dankzij zijn investeringen in Saltaire werd het plaatsje werelderfgoed en daar zijn de inwoners hem nog altijd dankbaar voor. De fabriek is echt prachtig. Ik heb het gebouw een jaar of tien geleden al gezien, maar ben vandaag weer onder de indruk van de schoonheid. Het is erg imposant. Fabrieken kunnen soms mooier zijn dan paleizen.

Alpaca's

Na een rondje om de fabriek besluit ik naar het Roberts Park te lopen, dat ernaast ligt. Het is een graad of twintig en na al die maanden binnen zitten willen mensen eropuit. Daardoor is het park begrijpelijkerwijze ramvol, ook omdat corona definitief verslagen lijkt. Waar in Bradford veel parken vol liggen met naalden en lege energydrink- en bierblikken, is het hier allemaal goed bijgehouden. Er is een cricketwedstrijd aan de gang en veel mensen zijn aan het zonnen. Ik zie een standbeeld voor Titus Salt dat James Roberts neer heeft laten zetten. Op de sokkel is een bronzen plaquette met de afbeelding van een alpaca aangebracht. Iets verderop naast het cricketveld staat nog een standbeeld van twee alpaca's. De dieren worden hier geëerd. Eigenlijk zou hier ook nog een kinderboerderij met deze beesten moeten zijn, maar die is er niet.

Zelf heb ik slechte ervaringen met alpaca's. Ik heb met mijn vriendin Kirsty ooit een tegoedbon gekregen om een middag met een alpaca te wandelen. Dat was een grote lijdensweg. Ik kreeg een heel ongemakkelijk beest met de kitscherige naam Valentino die geen zin had om te lopen. Na een uur lang gedoe met Valentino was ik er gelukkig vanaf, maar een andere alpaca besloot in mijn gezicht te niezen. Het snot van die beesten ruikt naar zure kots. Ik moet alpaca's daarom niet. Op mijn lijstje met favoriete zoogdieren staan ze onderaan. 'Wie staan dan bovenaan?' hoor ik jullie roepen. Uiteraard katten. Als ik geen vriendin zou hebben was ik allang een gek kattenvrouwje geworden en had ik er minstens tien rondlopen in plaats van twee.

Met nog een halfuur tot aan de aftrap is het tijd om naar de *ground* toe te gaan. Het ligt op een schiereiland tussen Roberts Park en het dorp

in. Aan de ene zijde stroomt de Aire en aan de andere kant het Leeds and Liverpool Canal. Salts FC speelt hier al sinds het in 1923 werd opgericht. Het schiereiland is een walhalla voor de sportliefhebber. Behalve de voetbalclub zijn hier tennisvelden, het in Engeland razend populaire *bowls* en een cricketveld met een prachtig paviljoen te vinden. De sport werden altijd ondersteund door de textielfabriek en Salts FC was daardoor in de jaren veertig en vijftig een van de beste amateurclubs van Bradford en omgeving. Op goede dagen kwamen hier een kleine drieduizend mensen kijken.

Die dagen zijn inmiddels allang voorbij. Ondanks dat de club geen entree heft, is het al blij wanneer er vijftig mensen komen kijken. Salts speelt tegenwoordig in de West Yorkshire League Division One, het twaalfde niveau in Engeland. Het zijn amateurs die hooguit een reiskostenvergoeding krijgen. Ambitie om veel hoger te spelen is er niet. Eén keer promoveren zou nog wel kunnen, maar op de niveaus daarboven moeten er allemaal aanpassingen gedaan worden aan de ground en daar is geen geld voor. Saltaire heeft tenminste een voetbalclub en dat is al genoeg.

Vuilnisbakken fotograferen

Vandaag zijn er ook een mannetje of vijftig aanwezig. De meesten lijken mij locals, maar ik zie ook een paar vinckers hier die fanatiek ieder hoekje fotograferen, waaronder de vuilnisbakken. Dat zal wel cult zijn, vermoed ik. Vanwege corona zijn enkele maatregelen genomen. De *social club* is op slot, waardoor er geen eten of drinken te koop is. Als ik over de ijzeren afrastering ga hangen, komt een bestuurslid van de club naar mij toe. Ze vertelt dat het verboden is om de reling aan te raken omdat het virus daar op kan zitten. Twee meter (ja, hier is het een halve meter meer dan in Nederland) afstand houden doet overigens niemand. Een groep van twintig man staat heel dicht op elkaar op de tribune. Een klein superspread-event.

Bij de tribune moet je je trouwens niet te veel voorstellen. Het is een kleine *shed* bestaande uit bakstenen en golfplaten met drie treden om op te staan. Voor een club als Salts is dat meer dan genoeg. Voorheen had de club twee van deze tribunes, maar het heeft een paar jaar geleden besloten om van één veld twee velden te maken en beide hebben nu een *stand*. Waar Salts eerst een van de langste velden van Engeland had, halen de twee nu nét de vereiste lengte. Gelukkig is de wedstrijd vandaag op het veld naast het cricket. Zo kan ik een kekke

foto maken van het oude cricket-scorebord met de voetballers op de achtergrond. De vincker die de vuilnisbakken fotografeerde, kijkt mij aan alsof ik een heel rare vogel ben.

Ripping Yarns

Ondanks dat het qua ground allemaal niet veel voorstelt, vond de BBC het in 1979 de perfecte locatie voor een aflevering van *Ripping Yarns*. Dat was een negendelige komedieserie van Michael Palin en Terry Jones, twee van de leden van *Monty Python*. Het stadionnetje van Salts komt voor in de aflevering *Golden Gordon*. Deze is ook op YouTube te vinden en als je de plot niet wil weten, zou ik deze alinea overslaan. Golden Gordon gaat over de superfan Gordon Ottershaw (die wordt gespeeld door Palin) en speelt zich af in 1935. Ottershaw is supporter van het fictieve Barnstoneworth United, ooit een succesvolle club maar nu de slechtste in Yorkshire. Iedereen heeft de club opgegeven en het stadion staat op het punt om verkocht te worden aan een lokale oudijzerhandelaar. Alleen Ottershaw gelooft er nog in, maar wordt steeds teleurgesteld door het team. Na weer een 1-8-nederlaag slaan de stoppen door. Woedend loopt hij naar huis, terwijl hij onderweg een baksteen naar zijn zoon gooit die hem wil begroeten. Eenmaal thuis schreeuwt hij: *“Eight one! Eight bloody one! ... and even that were an own goal!”* tegen zijn vrouw, waarna hij het meubilair in zijn eigen huis sloopst zoals The Who deed met hun instrumenten. Later doet hij hetzelfde in de social club van de voetbalclub, maar dan heeft hij een idee. Voor de allerlaatste wedstrijd van Barnstoneworth United brengt hij het topteam van 1922 nog één keer samen en die wedstrijd wordt gewonnen, uiteraard met *eight bloody one*.

Het mooie is dat Salts ook terugkomt in de serie. Barnstoneworth United speelt in rood-witte shirts met verticale strepen zoals die van Sheffield United, de favoriete club van Palin. De tegenstanders hebben de blauw-gele shirts van Salts FC aan en enkele spelers van de club zijn ook te zien in de serie als figuranten. Een van de bestuursleden heeft een aantal jaar geleden een Salts-shirt naar Palin opgestuurd met achterop rugnummer 8-1. Uiteraard signeerde de Python het en het hangt nu in het clubhuis. Helaas kan ik dit shirt niet zien, omdat het clubhuis vandaag dicht blijft. Ook het programmaboekje *The Alpaca* is vandaag niet te krijgen doordat iedereen zo min mogelijk contact met elkaar mag hebben. Ondertussen zitten de mensen op de tribune nog nét niet bij elkaar op schoot.

Van de wedstrijd zelf verwacht ik eigenlijk niet veel, omdat beide teams al maanden niet hebben gevoetbald en op het twaalfde niveau van Engeland zal geen tiki-taka worden gespeeld. Daarnaast is het een vriendschappelijk duel en die zijn meestal wat suf. Maar ik krijg ongelijk, want de spelers hebben er zin in en vliegen erop. De tactiek aan allebei de kanten is de lange bal en dan maar hopen dat-ie een keer goed valt. Dat gaat Salts iets beter af dan Whitkirk Wanderers. De thuisploeg wint uiteindelijk met 3-0. Wat mij het meeste opvalt deze negentig minuten is de spelvreugde bij iedereen. Alle spelers zijn uitzinnig omdat ze weer mogen voetballen. Het lijken wel koeien die in de lente weer de wei in mogen.

Ook aan de zijlijn is iedereen heel blij weer een wedstrijd te zien. Toch gaat het merendeel van de gesprekken vooral over corona en of er een tweede golf zal komen. Het merendeel denkt van niet en hoopt dat het leven zo snel mogelijk weer normaal zal zijn. Dat hoop ik zelf uiteraard ook. Ik heb het wel wat gehad met dit virus en alle maatregelen. Deze trip en wedstrijd zijn hopelijk een mooie eerste stap richting het gewone leven.

≡ EST. 2014 ≡

VOETBAL
CULTUUR

WORD LID

VAN HÉT MAGAZINE OVER VOETBALCULTUUR

6 MAGAZINES

+

WELKOMSTGESCHENK (BOEK)

+

GRATIS TOEGANG TOT STAANTRIBUNE-EVENEMENTEN

+

KORTING OP STAANTRIBUNE-REIZEN

[STAANTRIBUNE.NL/WORD-ABONNEE](https://staantribune.nl/word-abonnee)